

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5319/2018
06.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., које заступа Слободан Петковић, адвокат из ..., против тужене ДД из ..., чији је пуномоћник Срђан Михаљевић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3267/18 од 12.07.2018. године, у седници одржаној 06.11.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3267/18 од 12.07.2018. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужила за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судске јединице у Инђији П 570/16 од 09.05.2017. године, одбијен је тужбени захтев и обавезане су тужиле да туженој накнаде трошкове поступка у износу од 74.000,00 динара. Одбијен је захтев тужене за накнаду парничних трошкова преко признатог, а до траженог износа од 87.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 3267/18 од 12.07.2018. године, преиначена је првостепена пресуда, тако што је усвојен тужбени захтев и утврђено да су тужиле стекле право својине на парцели број ../. уписаној у ЛН број ... КО ..., РГЗ СКН ..., њива друге класе површине 57 ари 55 м² што је тужена дужна да призна и трпи упис права својине тужила на наведеној парцели. Преиначена је одлука о трошковима поступка тако што је тужена обавезана да тужилама накнади трошкове поступка у износу од 122.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Тужена је обавезана да тужилама накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 56.000,00 динара.

Против другостепене пресуде тужена је благовремено изјавила ревизију и допуну ревизије због погрешне примене материјалног права и битних повреда

одредаба парничног поступка на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, истовремено указујући и на различиту судску праксу (члан 404. ЗПП).

Тужиле су поднеле одговор на ревизију захтевајући накнаду за трошкове њеног састава.

Врховни касациони суд је испитао побијену пресуду на основу члана 403. став 2. тачка 2. и 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 55/14), па је нашао да је ревизија дозвољена, али да није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Такође, неосновани су ревизијски наводи да је другостепени суд учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП-а, с обзиром на то да је чињенично стање оно које је утврђено у првостепеној пресуди.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиле су правни следбеници сада пок. ЂЂ. Отац тужила је 29.11.1995. године купио од сада пок. ЕЕ (мајке тужене) предметну парцелу и одмах ступио у посед парцеле. Уговорену купопродајну цену од 3.000 ДЕМ претходник тужила је исплатио у три рате закључно са 03.08.1996. године. Отац тужила је преминуо 2011. године, а тужиле се од тада налазе у несметаној државини предметне парцеле-пољопривредног земљишта. Фактичку власт тужиле остварују непосредно и преко свог претходника од новембра 1995. године, у трајању дужем од 20 година, али је у земљишним књигама као власник уписана тужена ДД, чија мајка је продала парцелу оцу тужила. Претходник тужила је безуспешно покушавао да закључи уговор о промету непокретности са наследницима мајке тужене, која је преминула 1997. године. Тужиле су тужбом тражиле утврђење права својине одржајем, јер су дуже од 20 година држаоци пољопривредног земљишта у уверењу да је њихово власништво по основу наслеђа иза свог оца.

Код тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је одбио тужбени захтев за утврђење права својине, уз образложење да тужиле не могу по основу одржаја стећи својину на предметној непокретности, сматрајући да рок за одржај тече од тренутка коначне исплате купопродајне цене, па нису имале савесну државину.

Супротно, другостепени суд је применио материјално право садржано у одредби члана 28. ст. 4 . Закона о основама својинско правних односа- ЗОСПО, („Службени лист СФРЈ“, бр.6/80, 36/90, „Службени лист СРЈ“, бр.29/96, „Службени гласник РС“, бр.115/2005) преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев, сматрајући да су тужиле као савесни држаоци стекле својину на предметној непокретности ванредним одржајем.

Одредбом члана 28. став 4. Закона о основама својинско правних односа- ЗОСПО, („Службени лист СФРЈ“, бр.6/80, 36/90, „Службени лист СРЈ“, бр.29/96, „Службени гласник РС“, бр.115/2005), прописано је да савестан држалац непокретне ствари на коју други има право својине стиче право својине на ту ствар одржајем протеком 20 година. Чланом 30. ст. 1. и 2. истог закона прописано је да време потребно за одржај почиње тећи оног дана када је држалац ступио у државину ствари, а завршава се истеком последњег дана времена потребног за одржај. У време потребно за

одржај урачунава се и време за које су претходници садашњег држаоца држали ствар као савесни и законити држаоци, односно као савесни држаоци.

Према члану 72. Закона о основама својинско правних односа државина је законита ако се заснива на пуноважном правном основу који је потребан за стицање права својине и ако није прибављена силом, преваром или злоупотребом поверења, а савесна ако држалац не зна или не може знати да ствар коју држи није његова, при чему се савесност државине претпоставља.

На утврђено чињенично стање правилно је другостепени суд применио материјално право садржано у цитираним одредбама, када је закључио да је за стицање својине одржајем битан објективни посед односно државинско стање, које у конкретном случају траје од 29.11.1995. године, када је купопродаја уговорена и предат посед. Правни претходници странака закључили су тада усмени уговор о промету непокретности који су фактички извршили у целости предајом поседа и исплатом уговорене цене, тако да тужиле, односно њихов правни претходник на тај начин по основу купопродаје, држе и користе наведену парцелу од новембра 1995. године.

Неосновани су ревизијски наводи тужене да је другостепени суд погрешно применио материјално право из одредбе чланова 28. став 4. и 72. ЗОСПО. Одржај, као основ за стицање права својине у смислу члана 28. Закона о основама својинскоправних односа подразумева да власник не врши својинско право на ствари коју држалац користи неометано и непрекидно током одређеног законом прописаног рока и то савесно у уверењу да је он њен власник. Нужни услов за стицање права својине ванредним одржајем је савесност државине, а не њена законитост. Несавесна државина не може никада, па ни протеклом времена да доведе до стицања права својине, али законитост државине је услов за стицање својине само код редовног одржаја из члана 28. став 2. Закона о основама својинскоправних односа. У смислу правила о ванредном одржају из члана 28. став 4. Закона о основама својинскоправних односа на коме је заснована одлука суда, савестан је држалац онај који непокретност држи у уверењу да је њен власник, а да није знао нити је према околностима случаја могао знати да непокретност коју држи није његова, а несметани посед у трајању од 20 година доказује оправданост таквог уверења. Институт одржаја се заснива и на чињеници не вршења права својине од стране власника. У првостепеном поступку је изведеним доказима (саслушањем сведока) поуздано утврђено да су тужиле у непрекидној и несметаној државини предметне парцеле дуже од 20 година, будући да је парцела обрађивана од стране њиховог правног претходника, а након његове смрти од стране тужила, из чега следи да су као савесни држаоци непокретне ствари стекли право својине на ту ствар одржајем у смислу наведене законске одредбе, јер је рок за одржај истекао је у новембру 2015.године, пре подношења тужбе (06.07.2016. године). Савесна државина се претпоставља, па онај ко тврди другачије мора то и да докаже.

Тужена у ревизији не истиче околности које би довеле у сумњу законску претпоставку о савесности тужила као држалаца и истинитост исказа сведока на основу којих је утврђено да су правни претходник тужила и тужиле били у непрекидној – непосредној државини предметне парцеле у времену дужем од 20 година (од предаје парцеле у посед 29.11.1995. године до подношења тужбе 06.07.2016. године).Тужена током поступка није доказала да је ту парцелу држала и користила, нити да је било шта предузимала како би вратила посед на парцели коју је отуђила њена мајка - правни претходник тужене. Тужиле су моментом отварања наслеђа, оца

пок. ЂЂ постале држаоци спорне парцеле (члан 73 Закона о основама својинскоправних односа), али нису могле бити оглашене за наследнике на њој зато што њихов правни претходник није био уписан у јавним књигама као власник тог земљишта.

Имајући у виду наведено, правилно је другостепени суд применио материјално право када је усвојио захтев тужиља за утврђење права својине на предметној непокретности, дајући при томе разлоге које у свему прихвата и Врховни касациони суд. Правилност оваквог закључка другостепеног суда се осталим наводима ревизије не доводи у сумњу.

Одлука о трошковима поступка донета је на основу члана 154. став 1. ЗПП јер трошкови одговора на ревизију нису били потребни ради вођења парнице.

На основу члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић